

Isaac Koperberg

Isaac (lesie) Koperberg is geboren op 8 april 1922 in Amsterdam. Hij was de zoon van Samuel Koperberg en Sara Fles. Hij had twee oudere broers; Hijman (1919-1942) en Herman (1921 – 1942).

Isaac en Hijman komen in 1930 terecht in de Bergstichting. De Bergstichting is in 1909 opgericht als opvanghuis voor joodse kinderen uit noodlijdende gezinnen en voogdij kinderen. In een bosrijk gebied aan de zuidkant van het dorp Laren aan de Doodweg 4, grenzend aan de Hilversumse hei, stond van 1911 tot 1971 het gebouwencomplex van de Berg-Stichting, een Joods Kindertehuis. Met een voetbalveld, boomgaard, groentetuin, pluimveehouderij en bijenkasten was de stichting een van de beste kindertehuizen van Nederland.

In 1929 werd begonnen met een Scoutinggroep bij de Bergstichting in Laren. De meisjes waren bij het Nederlands Padvindsters Gilde (NPG) als groep I van de afdeling Laren geregistreerd. De jongens waren ingeschreven bij de NPV als groep 6 van de afdeling

Bussum. In eerste instantie werd gestart met welpen, padvindsters en padvindsters en in mei 1936 kwamen er kabouters bij. In september 1933 werd ook een pioniersgroep opgericht. De groepen deden actief mee met activiteiten binnen het district en gingen jaarlijks op kamp. Vlak voor de oorlog waren er veertien welpen, tweeëntwintig verkenners, tien kabouters en achttien padvindsters.

Door de stichting werd De Judeër uitgegeven, het periodiek orgaan van de bewoners van de Bergstichting. Hierin verschenen regelmatig verslagen van Scoutingkampen en werden installaties en insignes vermeld. Isaac wordt tijdens het Sint Joriskampvuur in 1932 geïnstalleerd als welp. Zijn broer Heijman is ook actief scout.

Op een gegeven moment gaat Isaac naar het Joodse Paedagogium Achisomog (vertaald: Mijn broeder tot steun). Dit was een dochterinstelling van het Apeldoornsche Bosch, waar Joodse kinderen met opvoedingsmoeilijkheden en zwakzinnige kinderen werden opgevangen. Het Apeldoornsche Bosch was een joodse psychiatrische inrichting, die tot 1943 gevestigd was aan de Zutphensestraat in Apeldoorn. In de instelling werkten diverse

joodse scouts of werden oud scouts opgevangen die eerder bijvoorbeeld in de Bergstichting in Laren gewoond hadden. De eerste tweeënhalve jaar van de oorlog gaan relatief onbezorgd voorbij aan de patiënten en het personeel van Het Apeldoornsche Bosch. Maar op 1 april 1942 het niet-Joodse personeel ontslagen. Op 19 januari 1943 gelast SS-commandant Ferdinand aus der Fünten de evacuatie van het gehele complex. Een dag

later kwam de Ordedienst van Kamp Westerbork en op het station van Apeldoorn werd een goederentrein met 40 wagons gereed gemaakt. De helft van het personeel is in die nacht gevlucht en ondergedoken. In de nacht van donderdag 21 op vrijdag 22 januari 1943 rijden vrachtwagens af en aan om alle patiënten naar de gereedstaande goederentrein te brengen. De patiënten en de kinderen van Paedagogium Achisomog worden als eerste hardhandig in vrachtauto's geladen. De trein vertrok de volgende ochtend en bracht de bijna 1200 patiënten en 50 van de personeelsleden rechtstreeks naar Auschwitz, waar de patiënten bij aankomst direct zijn gedood. Het resterende, in Apeldoorn gebleven personeel, is samen met de laatste ruim honderd Joodse Apeldoorners in een gewone trein naar Kamp Westerbork gebracht en werd vandaar uit gedeporteerd.

Isaac is op 18 mei 1943 met het twaalfde transport van Kamp Westerbork naar vernietigingskamp Sobibor gebracht en wordt bij aankomst op 21 juni 1943 vermoord. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd.

Zijn broer is samen met zijn vrouw op 30 september 1942 vermoord in concentratiekamp Auschwitz.

Meer informatie

[Isaac Koperberg \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Isaac Koperberg \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[Holocaust Survivors and Victims Database -- Isaac Koperberg \(ushmm.org\)](http://ushmm.org)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 3, 1930-1931, no 1-4, 1930 » 1930 - Pag. 13 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 5, 1932-1933, no 1-4, 1932 » 1932 - Pag. 61 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 6, 1933-1934, no 1-4, 1933 » 1933 - Pag. 77 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 7, 1934-1935, no 1-4, 1934 » 1934 - Pag. 21 | Delpher](#)

[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 9, 1936-1937, no 1-3, 1936 » 1936 - Pag. 58 | Delpher](#)

[Berg-Stichting \(laarenberg.nl\)](http://laarenberg.nl)

monumentbergstichting.nl

[Larense Berg-Stichting voor Joodse kinderen - ONH](#)
[De Berg-Stichting - Monument voor de Joodse Kinderen \(monumentbergstichting.nl\)](#)
[Herinnerings bomen Laren](#)
[Nieuw Israelietisch weekblad » 25 jul 1930 - Art. 110 | Delpher](#)
[De Judeër; periodiek orgaan van de bewoners van de Berg-stichting, jrg 9, 1936-1937, no 1-3, 1936 » 1936 - Pa. 25 | Delpher](#)
[De schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 7, 1933-1934, no 8, 1933 » 1933-09 - Pag. 1 | Delpher](#)
[Monument voor de Berg-stichting. 48 pupillen te veel. - NIK - Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap](#)
[Bronnen over 'Berg-stichting' - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Verhuizing Berg-Stichting naar Amsterdam - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Eerste razzia Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Tweede razzia Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Ontruiming Berg-Stichting - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Het Apeldoornsche Bosch - Wikipedia](#)
[Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch - Home](#)
[Namenlijst-Apeldoornsche-Bosch.pdf \(joodsgroningen.nl\)](#)
[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.